

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Iustitia Et Iure, Continens Tractatus De Prudentia, Fortitudine, &
temperantia, de Ieiunio, & Iustitia generaliter sumpta, de Iustitia
commutativa, nempe de Pactis, & Contractibus in genere, de Promissione,
& Donatione liberali, de Commodato, & Deposito, de Mutuo, & Vjura, de
Emptione, & ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

XII. Ad quid campus obligare possit camparium, si termino constituto
non soluerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76677)

mercedem exigi usura est. Nam petere à banchariis interesse; eo quod ipsi vilius pecuniæ depositæ permittatur est petere ab illis interesse ob mutuum, cum illa permisso, & facultas mutuatui virtualis sit. Sicuti bene tradit Nauar. cap. fin. de usur. n. 4. & cap. 17. num. 19. Mercado de cambij. cap. 13. Ledesim. 2. p. sum. tract. 8. con. 12. de Camb. Mol. de sp. 4. 8. Bañes 2. 2. r. 2. tract. de camb. dub. 7. ad ult. Vega in sum. & epitome verbo cambium. n. 44. Salas de camb. duo. 26. n. 3.

PUNCTUM XI.

An campfor pignus vel fideiussores præstare teneantur, vel è contra campfluarij?

- 1 Campfor publicus ad id tenetur.
- 2 Si campfor prius pecuniam dedit potest petere à campfario supradictam securitatem.
- 3 Possit campfor fideiussor esse in hac causa? Resolvitur cum distinctione.

1 **C**ampfor publicus obligatus esse fideiussores præstare in securitatem eorum qui apud ipsos pecuniam deponunt communis est sententia approbata à leg. regia 1. cir. 18. lib. 5. noua collect. Si enim mutuum pecuniam tribuens, vel merces vendens potest à mutuario, vel emptore pignus, vel fideiussores in securitatem sortis debite exigere, eadem ratione deponens pecuniam apud campforem poterit eandem securitatem postulare, maxime cum campfor à pluribus pecuniam recipiant, & periculo non leui cadendi sæpe exponantur. Sicuti res soluit Bonasignus tract. de cambis. capit. 7. numero. 23. Lessius liber. 2. capit. 23. numero. 77. Salas de camb. dub. 21.

2 **E** contra verò si campfor prius pecuniam dederit sibi in posterum soluendam poterit pignus, vel fideiussores à campfario exigere, quia potest sibi caueie de pecunia soluenda, sicuti ipse campfarius cauet, cum prius pecuniam campfori tribuit, ut præcitat Doctores tradunt. Monet tamen rectè Tolet. lib. 5. cap. 5. 2. 2. quem sequitur Salas d. dub. 21. in fine campforem prius pecuniam concedentem, & pignus, vel fideiussorem à campfario exigentem minus pretij pro cambio exigere posse, quia minori periculo pecuniam datam exponit.

3 **D**ifficultas autem est, An campfor fideiussor in hac causa institui possit, & obinde pretium à campfario exigere. Distinctione soluenda est difficultas, comparatione enim campfarij fideiussor existere non potest, quia comparatione illius est creditor, & fideiussor sui ipsius esse potest. Ob eandem rationem nequit esse fideiussor procuratoris campfarij, si ipsius campforis procurator est, quia nequit ipse procuratori se obligare, quia obligare sibi ipsi cum procurator nomine ipsius fideiussoris, & ex pecunia illius solvere debeat si conueniatur.

Verum si campfarius factorem habeat à campforis factore distinctum, optime poterit campfor hunc factorem fideiubere, quod solutionem debite pecuniæ præstabit, quia obligat se in defectum factoris concedere pecuniam campfario, ut solutionem præstet, potenterque à campfario ob hanc fideiussionem conueniri. Quod mercede dignum est tamen exigua ob fideiussionis securitatem. Sicuti latius tradit Lessius lib. 2. capit. 23. dubit. 9. numero 77. & 78. Salas de camb. dub. 21.

PUNCTUM XII.

Ad quod campfor obligare potest campfluarium, si termino constituto non soluerit?

- 1 Obligari potest ad interesse, quod campfori proueniret ex non soluta pensione.
- 2 Astringi potest ad poenam.
- 3 Non potest campfor ob non solutum debitum ad recambium obligare.

1 **D**ebium non est obligare campfluarium posse, ut lucrum cessans, & damnum emergens compenset, quia campfor non tenetur eam in futuram pari ob campfluarij commodum, ac proinde non solum quando campfluarij culpam committit in solutione non præstanda tempore debito obligari potest ad interesse quod inde prouenit campfori, sed etiam cum absque vlla culpa solutionem omittit, quia non obligatur in poenam, sed ex contractu. Sicuti tradit Salon. 2. 2. r. 2. ubi de cambis art. 2. conuoc. 14. Vega in sum. & epitome. verbo cambium, casu. 37. Lessius lib. 2. dub. 9. Salas de camb. dub. 22.

Notatur dixi ad interesse quod ex non solutione campfori proueniret. Non enim inspecta bulla Pij V. de cambis obligari campfluarius potest ad determinatum interesse ob non solutum sortem tempore designato, bene tamen iure naturali inspecto obligari potest. Nam cito non couler quamquam interesse futurum sit arbitrarium tamen poterit, & secundum hoc probabile arbitrium obligatio institui. Sicuti Lessius & Salas locis citatis, respondent.

Præterea astringi valet ad subeundam aliquam poenam culpæ proportionatam ob omissionem solutionem tempore constituto. Sicuti in mutuo, aliisque contractibus moralibus debitor obligari potest. Sicuti tradit Tolet. d. cap. 52. num. 6. Salon. conuoc. 14. Salas & Lessius loc. cit. Debet tamen culpa moralis esse, alias poena saltem in foro conscientie nullatenus debita erit. Ut bene Tolet. d. cap. 52. Salas dub. 22. & 39. in fine.

Secundum licitum sit campfori pacisci, quod si termino designato non soluerit eandem summam accipiat in recambium? Non conueniunt doctores. Nauar. cap. fin. de usuris. ubi de cambis, num. 1. Sotus 6. de iustit. q. 23. art. 2. Mercado 4. de contractib. cap. 10. Palacios 3. de contractib. cap. 4. con. 8. negatiuam partem indicant, quia est obligatio extra naturam contractus. Ex vi namque contractus cambij solum obligari campfluarius potest ad subeundam moderatam poenam ob culpabilem solutionis omissionem, & ad compensandum campfori interesse. Ergo si recambium illud excedat interesse, & culpam solutionis omittat nequaquam ad ipsum obligari campfluarius poterit. Quapropter verissima sententia est, & omnino tenenda non posse campfluarium ad recambium sortem obligari, nisi quatenus illud recambium non excedit interesse, quod alias campfor haberet ex solutione sortis facta, vel quatenus non excedit culpam commissam in contractu non soluenda. Sicuti tradit Lessius lib. 2. cap. 23. dub. 9. n. 80. Grassi 1. 1. lib. 2. de iust. cap. 10. numero 13. Salas de cambis, dub. 22.

PUNCTUM XIII.

An teneatur campfor solutionem sortis acceptare non soluto cambiorum detrimento, seu interesse?

- 1 Affirmatiue respondetur.

1 **C**onstat solutio huius difficultatis ex his quæ dist. præcedenti de censib. tradidimus: ubi enim decidimus non esse obligatum creditorem census, solutionem sortis admittere, quousque sibi decem pensiones soluatur. Nam cum harum pensionum obligatio ex priori obligatione pendat, ipsique nitatur non debet prius fundamentum dissolui quia accessorium fuerit dissolui. Sicuti expressè cauet leg. 1. Cod. de solutionib. & leg. si usuras. Cod. de usura. At eadem est ratio de lucro & interesse cambij comparatione sortis receptæ. Ergo non tenetur campfor sortis solutionem admittere interesse cambij non soluto. Atque ita in præsentem docet Lessius lib. 2. cap. 13. dub. 10. Salas eius verba transferens dub. 2. 5. Neque obstat pluribus debitis grauatim, si aliquod soluat censui solvere præcipuum maxime si id debitor exprimat. ut constat ex leg. 13. & 5. de solutionib. quia in præsentem non sunt plura debita diueria, sed vnum alterum habet annexum, & ex eadem causa proueniens.

PUNCTUM XIV.

Expènduntur conditiones à Pio V. requisitæ pro cambij contractu?

- 1 Obligat Pontifex has seruari conditiones etiam nulla fraudi interueniente.
- 2 Apponuntur conditiones.
- 3 Seclera bulla Pij V. ob solutionis dilationem ultra terminum recipi lucrum nequit.
- 4 Nequit de certo interesse pacisci.
- 5 Quod si de facto paciscatur obligatio est restituiti secundum Rebell.
- 6 Verius videtur oppositum.
- 7 Expèditur tertia conditio, non realia cambija sunt aliter quam ad proximas nudinas.
- 8 Expèditur conditio quarta.

1 **P**ius V. in sua bulla edita anno 1571. quam referunt Nauar. in sum. cap. 27. num. 300. alias 297. & Rebell. 2. p. de obligat. iustit. lib. 1. q. 1. alienas conditiones assignat pio cambio instituto, quas sub grauib. penis, & seculis præcipit obseruari. Et licet Nauar. cap. 27. num. 301. existimet ob